

P.Z. br. 37

HRVATSKI SABOR
Odbor za ljudska prava i
prava nacionalnih manjina

Klasa: 022-02/24-01/49

Urbroj: 6521-8-24-

Zagreb, 10. prosinca 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće s rasprave o Konačnom prijedlogu zakona o Središnjem registru stanovništva,
P.Z. br. 37 – predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora na 7. sjednici, održanoj 10. prosinca 2024., raspravljao je o Konačnom prijedlogu zakona o Središnjem registru stanovništva koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada aktom od 5. prosinca 2024.

Odbor je o Konačnom prijedlogu zakona raspravljao na temelju svoje nadležnosti iz članka 79. Poslovnika Hrvatskoga sabora, kao matično radno tijelo.

Uvodno je predstavnik predlagatelja rekao kako su usvojeni prijedlozi Odbora te je u Konačni prijedlog zakona uvrštena odredba kojom se prava pripadnika nacionalnih manjina utvrđuju na temelju rezultata Popisa stanovništva iz 2021. godine, do 31. prosinca 2033., a nakon tog datuma na temelju podataka iz Središnjeg registra stanovništva. Propisana je dodatna odredba u članku 35. Konačnog prijedloga zakona o Središnjem registru stanovništva radi zaštite od diskriminacije, zlouporabe i povrede osobnih podataka, a izmjenama Zakona o Poreznoj upravi morat će se implementirati mjere za sigurnost podataka kontrolom pristupa sustavu, zaštitom podataka prilikom prijenosa enkripcijom te zapisom o akcijama na sustavu u svrhu praćenja pristupa i izmjena podataka u sustavu. Povećan je obuhvat prikupljanja podataka i na državljane Republike Hrvatske koji ne žive u Hrvatskoj. Izmijenjena je i odredba članka 10. Prijedloga zakona kako bi se naglasilo da se podaci o nacionalnoj pripadnosti, vjeri, materinskom jeziku i životnom partnerstvu prikupljaju dobrovoljno.

U raspravi je izraženo zadovoljstvo zbog prihvaćanja prijedloga da se prava pripadnika nacionalnih manjina utvrđuju na temelju popisa stanovništva iz 2021., do 31. prosinca 2033., čime je ostavljen razuman rok prilagodbe, ali i zadržana pravna sigurnost, posebice u odnosu na kolektivna prava pripadnika nacionalnih manjina na predstavnike u Saboru, predstavničkim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave. Upozoreno je da se moraju uložiti naporu kako bi građani bili informirani o pravu da se njihovi podaci unesu u registar stanovništva te je istaknuto kako bi se građanima trebale poslati

obavijesti o pravu na upis u registar nakon stupanja na snagu Zakona, kao i svim građanima nakon navršene 18. godine života.

Istaknuto je kako je riječ o važnom zakonu koji će građanima olakšati život jer će javnopravna tijela koristiti podatke iz Središnjeg registra stanovništva te građani neće morati dostavljati podatke o kojima javnopravna tijela vode službene evidencije. Također je upozoreno kako se mora još preciznije urediti svrha prikupljanja osobnih podataka i tko ih koristi jer se podaci na temelju Opće uredbe EU-a o zaštiti osobnih podataka smiju koristiti samo za izričite, zakonite i propisane svrhe radi izvršavanja zadaće od javnog interesa ili obavljanja službene ovlasti.

Pohvaljene su izmjene članka 10. kojima je naglašena dobrovoljnost izjava o nacionalnosti, vjeri, spolnoj orijentaciji, izvanbračnoj zajednici i životnom partnerstvu, ali je u slučaju izmjene činjenica građanima nametnuta obveza da u roku od deset dana to moraju javiti poreznoj upravi, što je protivno načelu dobrovoljnosti, a rok koji je dan građanima je prekratak.

Istaknuto je kako je odredbom članka 15. stavka 2. određeno da točnost osobnih podataka u registru može provjeravati Porezna uprava, a nije ostavljeno pravo građana da sami traže ispravak netočnih podataka, a koje pravo građana proizlazi iz GDPR Uredbe EU-a, što bi moglo otežati put u ispravku podataka, posebice onih koji se odnose na nacionalnu i vjersku pripadnost te spolnu orijentaciju.

U odnosu na obuhvat Središnjeg registra stanovništva, isti bi morao sadržavati podatke o prihodima i imovini građana, a koje podatke vodi Porezna uprava, posebice vezano uz ostvarivanje socijalnih prava građana.

Nakon provedene rasprave Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina jednoglasno je (8 glasova „ZA“) odlučio predložiti Hrvatskome saboru da donese:

Zakon o Središnjem registru stanovništva.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio prof. dr. sc. Milorada Pupovca, predsjednika Odbora, a u slučaju njegove spriječenosti Bošku Ban, potpredsjednicu Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr. sc. Milorad Pupovac

